

УДК 324(477.85)«2012»

ТЕХНОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПАРЛАМЕНТСЬКИХ ВИБОРІВ 2012 р. У ЧЕРНІВЕЦЬКІЙ ОБЛАСТІ

Микола Гуйтор

*Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича,
факультет історії, політології та міжнародних відносин, кафедра політології та
державного управління,
вул. Коцюбинського, 2, 58000, Чернівці, Україна,
e-mail: mykola_05@mail.ru*

Досліджено технологічну специфіку організації та проведення парламентських виборів 2012 р. у Чернівецькій області. Проаналізовано утворення одномандатних виборчих округів, процедуру формування складу виборчих комісій, технологічні особливості діяльності політичних партій та кандидатів-мажоритарників.

Ключові слова: виборчий процес, виборча кампанія, виборчий округ, окружна виборча комісія, дільнична виборча комісія, етнічна група.

Парламентські вибори 2012 р. відбувалися за особливих внутрішньополітичних умов. Одна з них – ув'язнення Ю. Тимошенко того ж року, що, на наш погляд, суттєво вплинуло на результати волевиявлення населення. Концептуально діяльність кандидатів та партій була орієнтована на майбутні президентські вибори. Для влади й опозиції це виявилось перевіркою можливостей на 2015 р. Водночас до завдань влади на парламентських виборах належало збереження контролю за наступним складом Верховної Ради України й формування жорсткої ієрархізованої системи державного управління з метою створення умов для перемоги на президентських виборах 2015 р. В. Януковича чи його «ставленика».

Ми вважаємо, що у нинішніх умовах ситуація характеризується падінням рівня електоральної підтримки партії Прем'єр-міністра України А. Яценюка та партії Президента України П. Порошенка. Формуються політичні умови, в яких електорат може бути розпорошений між новими політичними проектами. Вибори до місцевих органів влади, котрі відбудуться восени 2015 р., спонукають діючих і нових суб'єктів виборчої кампанії до пошуку сучасних і вагомих шляхів та методів впливу на електоральну підтримку. Основна мета полягає у подальшому отриманні контролю над місцевими радами, що стане плацдармом для майбутніх президентських і парламентських виборів. У цьому спектрі актуальне звернення до аналізу технологічних аспектів організації та проведення парламентських виборів 2012 р. на регіональному рівні.

Тому мета статті – дослідити технологічні особливості парламентської виборчої кампанії 2012 р. у Чернівецькій області. В Україні питанню вивчення виборчих кампаній приділена належна увага, хоча поза увагою залишається регіональна специфіка виборчих процесів.

У Чернівецькій області регіональні виборчі процеси, їхню своєрідність досліджує колектив кафедри політології та державного управління Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Так, у колективній монографії

«Електоральні процеси України в регіональному вимірі: Буковина і Закарпаття» вивчаються особливості регіонального політичного процесу, елітотворчі традиції, партійне структурування [1]. Увага приділена узагальненню досвіду виборів різного рівня – від місцевих до президентських. Детальнішого аналізу потребує технологічний аспект організації та проведення виборчих кампаній на регіональному рівні.

Зазначимо, що в Україні вибори відбувалися у спектрі протистояння «влада – опозиція». Опозиційний спектр прагнули зайняти багато партій, зокрема політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина», Політична партія «УДАР (Український Демократичний альянс за Реформи) Віталія Кличка», політична партія Всеукраїнське об'єднання «Свобода». Про опозиційність періодично заявляли Партія Наталії Королевської «Україна – Вперед!», політична партія «Наша Україна», Радикальна партія Олега Ляшка. Можна констатувати: опозиційний спектр був «розпорошений», а загальнодержавна політична ситуація впливала на особливості перебігу виборчої кампанії у регіонах.

За рішенням Центральної виборчої комісії, на території Чернівецької області було утворено чотири виборчі округи [7]. Проте межі округів, порівняно з попередніми виборами, частково змінили. Наприклад, до округу № 203 з центром у м. Новоселиця передали 6 виборчих дільниць Садгирського району м. Чернівці та 11 дільниць Сторожинецького району. Стосовно 201 виборчого округу такий розподіл можна пояснити тим, що загальна кількість виборців м. Чернівці (Першотравневий, Шевченківський, Садгирський райони) перевищувала граничну норму відхилення кількості виборців (12 %) від середнього значення по Україні. З одного боку, таке рішення дало змогу рівномірніше розподілити кількість мешканців серед округів, утворених у Чернівецькій області. А з іншого – виборчі дільниці з компактным проживанням україномовного населення м. Чернівці були введені до румуномовного округу.

Як зауважив Комітет виборців України у звіті, інтереси національних меншин під час утворення одномандатних округів у Чернівецькій області переважно не враховано далеко не в повній мірі, адже частина Садгирського району Чернівців (він раніше входив до єдиного виборчого округу № 202 із центром у Чернівцях) – виборчі дільниці № 730481–730486 – відійшли до одномандатного виборчого округу № 203 (з центром у м. Новоселиця). Це призвело до зарахування приблизно 9 тис. україномовних виборців до округу, де чисельно переважає румуномовне населення. Крім того, до одномандатного округу № 203 відійшли частина сіл Сторожинецького району (Великий Кучурів, Кам'яна, Михальча, Снячів, Глибочок, Тисовець), більшість виборців котрих – україномовні. Однак низка румуномовних сіл Сторожинецького району, які раніше (під час парламентських виборів 2002 р.) належали до колишнього округу № 204, було введено до виборчого округу № 202, що спричинило зарахування приблизно 10 тис. румунових виборців до округу, де чисельно переважає україномовне населення (табл. 1) [2]. Комітет виборців України дійшов висновку: інтереси румуномовних виборців Чернівецької області в процесі утворення округів не бралися до уваги. На наш погляд, це твердження не можна використовувати стосовно області, адже зазначений перерозподіл в жодному випадку не утискував інтереси румуномовних виборців.

Одночасно вважати такий поділ спробою застосувати його на користь одного з кандидатів, на чому акцентувала Чернівецька обласна організація Громадська мережа «Опора», теж не можна. Адже такий підхід надто спрощений. У Постанові ЦВК «Про утворення одномандатних виборчих округів на постійній основі у межах Автономної

Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя», датованій 28 квітня 2012 р., на той час ще не були визначені кандидати від влади по округах області. На наш погляд, румуномовні населені пункти Сторожинецького району (Верхні Петрівці, Нижні Петрівці, Аршиця, Їжівці, Чудей, Красноільськ, Буденець, Череш, Стара Красношора та Нова Красношора) зарахували до 202 округу з метою зменшити результат опозиційних партій («Батьківщина», «Свобода»), які традиційно мають тут високу підтримку серед населення. Звісно, такий тактичний хід мав спрацювати і проти опозиційного кандидата, що балотувався у цьому виборчому окрузі, та допомогти провладному, оскільки виборці румуномовних сіл становили близько 13% від загальної кількості виборців округу. Частину ж українських сіл Сторожинецького району (Михальча, Кам'яна, Великий Кучурів, Годилів, Снячів, Глибочок, Тисовець), де підтримка Партії регіонів невисока, зарахували до 203 округу. Тобто під час утворення виборчих округів орієнтувалися не на підтримку серед населення конкретного кандидата, а на кінцевий результат. Дуальність ситуації виявлялася ось у чому: зазначені дії мали на меті допомогти владі отримати вищий відсоток голосів виборців за Партію регіонів та провладного кандидата у 202 виборчому окрузі. Водночас опозиція отримувала додаткові голоси (частина Садгирського та Кіцманського районів) у 203 окрузі, де традиційно голосують за владу.

Таблиця 1

Одномандатні виборчі округи в Чернівецькій області

№ одномандатного виборчого округу	Центр виборчого округу	Межі виборчого округу	Кількість виборців, тис.
Парламентські вибори 2012 р.			
201	м. Чернівці, Шевченківський район.	Першотравневий, Шевченківський райони, частина Садгирського району м. Чернівці (виборчі дільниці № 730480, 730487–730492)	175 930
202	м. Сторожинець	Вижницький, Кіцманський, Путильський райони, частина Сторожинецького району (виборчі дільниці № 730338–730351, 730355–730361, 730364–730366, 730368–730375, 730378, 730381–730387, 730390–730394)	177 406
203	м. Новоселиця	Частина Садгирського району м. Чернівці (виборчі дільниці № 730481–730486), Герцаївський, Глибоцький, Новоселицький райони, частина Сторожинецького району (виборчі дільниці № 730352–730354, 730362, 730363, 730367, 730377, 730379, 730380, 730388, 730389)	175 110
204	м. Хотин	м. Новодністровськ, Заставнівський, Кельменецький, Сокирянський, Хотинський райони	175 867
Парламентські вибори 2002 р.			
202	м. Чернівці	м. Чернівці	204100
203	м. Кіцмань	Вижницький, Кіцманський, Путильський, Сторожинецький (з населеними пунктами Сторожинецької міської, Банилово-	153100

		Підгірнівської, Бобовецької, Великокучурівської, Зруб-Комарівської, Кам'янської, Комарівської, Слобода-Комарівської, Костинецької, Михальчанської, Новобросковецької, Панківської, Снячівської, Старобросковецької, Старожадівської, Тисовецької сільських рад) райони	
204	м. Новоселиця	Герцаївський, Глибоцький, Новоселицький, Сторожинецький (за винятком населених пунктів, зарахованих до виборчого округу № 203) райони. Орієнтовна кількість виборців – 165,8 тис.	165800
205	м. Хотин	м. Новодністровськ; Заставнівський, Кельменецький, Сокирянський, Хотинський райони	177900

Виборче законодавство в Україні постійно оновлюється, а причина цього – політичний інтерес правлячої еліти, зміст якого зводиться до прагнення отримати чи зберегти впливи на суспільно-економічну ситуацію в країні. Новий Закон України «Про вибори народних депутатів України» зафіксував проведення парламентських виборів 2012 р. на основі змішаної виборчої системи, що вже функціонувала у державі 1998 та 2002 рр. [6]. Прийняття такого нормативного акта – радше компроміс між владою й опозицією, аніж прогрес виборчого законодавства. Та й підвищення виборчого бар'єру до 5% в поєднанні зі «забороною» брати участь у виборчому процесі блокам засвідчило політичну доцільність. Необхідно звернути увагу і на нову технологію формування складу окружних та дільничних виборчих комісій. Спрощено її зміст зводився до такого: хто (влада чи опозиція разом з наближеними до них партіями–проектами) подасть більше кандидатів до складу комісій, той унаслідок жеребкування ймовірно витіснить опонента кількістю представників. Дослідження Центру Разумкова підтверджує, що до складу ОВК увійшла велика кількість представників маловідомих партій, котрі висунули кандидатів лише в одномандатних виборчих округах. Практично відразу після затвердження первинного складу комісій розпочалися їхні масові ротації. Формальною підставою для цього стала закріплена в Законі можливість заміни членів ОВК у зв'язку з особистою заявою про складення повноважень члена комісії та внесення подання про його заміну суб'єктом, за поданням якого кандидатуру цього члена було внесено до складу комісії [4, с. 26]. Ідентичною виявилася ситуація під час формування складу дільничних виборчих комісій.

Стосовно окружних виборчих комісій Чернівецької області, то до їхнього складу потрапили представники політичних партій, депутатські фракції котрих були зареєстровані в Апараті Верховної Ради: Народна партія, ВО «Батьківщина», Партія регіонів, Блок «Наша Україна – Народна самооборона», Комуністична партія України. Розглядаючи склад ОВК Чернівецької області, Комітет виборців України звернув увагу на те, що в усіх чотирьох ОВК були представники політичних партій «Молодь до влади», «Руський блок», політичне об'єднання «Єдина родина», «Руська єдність», «Русь єдина», «Братство», «Союз анархістів України», «Народно-трудовий союз України», Ліберальна партія України, Християнсько-демократична партія України, Українська партія «Зелена планета» (табл. 2). Усі ці партії в Чернівецькій області не висували кандидатів в

одномандатних виборчих округах та не вирізнялися активною діяльністю. Водночас до ОВК не потрапили представники політичних партій, які проводили виборчу кампанію, мали власних кандидатів у мажоритарних округах: ВО «Свобода», політична партія «УДАР», Соціалістична партія України, Українська платформа «Собор» [9].

Ротація складу окружних виборчих комісій не оминула й Чернівецьку область, зокрема на 23 вересня здійснено 26 заміни членів у всіх комісіях, тобто 36 % від загального складу. На перших етапах влада й опозиція технічно заповнювали місця у комісіях з метою отримання більшості, адже остання дає змогу приймати необхідні рішення через голосування. Далі відбувався процес заміни членів комісій на відповідальних чи «перевіраних» людей.

Аналогічна ситуація простежувалася і під час формування складу дільничних виборчих комісій Чернівецької області. Проте, на відміну від ОВК, тут заміни сягали до 75%. Окремі комісії не могли вчасно розпочати роботу, оскільки голова, заступник голови чи секретар не з'являлися на засідання, не мали досвіду роботи в комісії або взагалі не знали, що їх подали до складу ДВК. Навряд чи можна констатувати ефект зазначеної технології формування складу ДВК, бо часто у складі однієї комісії були родичі від різних суб'єктів подання, окремі комісії взагалі мали вигляд «сімейних кланів». Для населення робота у ДВК виявилася можливістю додаткового заробітку.

Таблиця 2

**Партійне представництво
в окружних виборчих комісіях Чернівецької області**

№ з/п	Партія	Виборчий округ, №				Усього
		201	202	203	204	
1	Фракція Партії регіонів	1	1	1	1 ГК	4
2	Фракція "Блок Юлії Тимошенко" – "Батьківщина"	1	1	1	1	4
3	Фракція Блоку "НАША УКРАЇНА – НАРОДНА САМОБОРОНА»	1	1 ЗГК	1	1	4
4	Фракція Комуністичної партії України	1	1 ГК	1	1	4
5	Фракція Народної Партії	1	1	1	1	4
6	Політична партія "Народно-трудовий союз України"	1 ГК	1	1 СК	1 ЗГК	4
7	Всеукраїнська політична партія "БРАТСТВО"	1	1	1	1 СК	4
8	Політична партія "Молодь до ВЛАДИ"	1 ЗГК	1	1	1	4
9	Партія "Руський блок"	1 СК	1	1 ЗГК	1	4
10	Партія Наталії Королевської "Україна – Вперед!"	1	1	1 ГК	1	4
11	партія Всеукраїнське політичне об'єднання "Єдина Родина"	1	1 СК	1	1	4
12	Політична партія "Руська Єдність"	1	1	1	1	4
13	Політична партія України "РУСЬ ЄДИНА"	1	1	1	1	4
14	Ліберальна партія України	1	1	1	1	4
15	Українська Народна Партія	1	1	1	1	4
16	Християнсько-демократична партія України	1	1	1	1	4
17	Українська партія "Зелена планета"	1	1	1	1	4
18	Політична партія "Союз анархістів України"	1	1	1	1	4
	Усього	18	18	18	18	72

Примітка. ГК – голова комісії; ЗГК – заступник голови комісії; СК – секретар комісії.
Джерело [9].

За результатами голосування, у Чернівецькій області перемогла політична партія ВО «Батьківщина» (табл. 3). Її результат, порівняно з Блоком Юлії Тимошенко 2007 р., понизився на 6,57 %. І це попри те, що до складу «Батьківщини» входив «Фронт змін» Арсенія Яценюка. На 3,98 %, порівняно з 2007 р., покращила результат Партія регіонів. Розчарування населення у діях Президента та Партії регіонів спричинило відхід частини їхнього потенційного електорату з лівого спектра до Комуністичної партії України, яка отримала 5,46 % голосів проти 2,29 % у 2007 р. Новостворена політична партія «УДАР» через розчарований електорат «Батьківщини» та Партії регіонів вийшла на третє місце в області. Відсутність у проєкті В. Кличка ідеологічної основи дала змогу цій партії отримати значну підтримку в усіх виборчих округах області. На наш погляд, ця партія має подальшу перспективу в політичному процесі України.

Таблиця 3

Результати голосування по Чернівецькій області

№ з/п	Назва партії	% за
1	Політична партія Всеукраїнське об'єднання "Батьківщина"	39,60
2	Партія регіонів	20,77
3	Політична партія "УДАР (Український Демократичний Альянс за Реформи) Віталія Кличка"	19,13
4	Політична партія Всеукраїнське об'єднання "Свобода"	8,71
5	Комуністична партія України	5,46

Політична партія Всеукраїнське об'єднання «Свобода» одержала найбільшу підтримку в 201 та 202 округах, де проживає домінуюча кількість етнічних українців (табл. 4). У румуномовному окрузі № 203 5 % голосів виборців «Свобода» отримала завдяки дільницям Садгірського та Сторожинецького районів із домінуючою кількістю українців, які були введені до нього та частині українських сіл Новоселицького району.

Таблиця 4

Партії, які набрали 5% і більше в округах Чернівецької області, %

Назва партії	Виборчий округ №201	Виборчий округ №202	Виборчий округ №203	Виборчий округ №204
Політична партія Всеукраїнське об'єднання "Батьківщина"	39,40	48,68	32,76	37,62
Партія регіонів	15,89	13,18	30,02	24,03
Політична партія "УДАР (Український Демократичний Альянс за Реформи) Віталія Кличка"	19,04	19,18	21,32	17,23
Політична партія Всеукраїнське об'єднання	14,53	9,41	5,00	7,35

"Свобода"				
Комуністична партія України	6,42	3,19	4,66	5,92

Хоча у всіх виборчих округах Чернівецької області перемогла Політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина», ситуація з мажоритарниками була іншою. Так, у двох виборчих округах виграли М. Федорук та О. Фишук від «Батьківщини», в інших двох – Г. Федоряк, А. Семенюк від Партії регіонів. Паритетність ситуації влаштувала провідних учасників виборчого процесу. Однак на етапі висування кандидатів траплялися непорозуміння (табл. 5). Для прикладу, з'їзд Об'єднаної опозиції затвердив у Чернівецькій області кандидатів-мажоритарників у 201, 202 та 204 виборчих округах. Виборчий округ 203 залишився за ВО «Свобода», виборчий з'їзд якої затвердив тут кандидатом С. Спіжавку. Про те, що Об'єднана опозиція та ВО «Свобода» узгодили між собою кандидатів на мажоритарні округи і синхронізували процес висування кандидатів-мажоритарників, було повідомлено на всеукраїнському рівні [3]. Але у 203 окрузі самовисуванцем зареєструвався член партії ВО «Батьківщина» І. Паламар. Згодом прес-служба Чернівецького виборчого штабу Об'єднаної опозиції повідомила, що бюро Чернівецької обласної партійної організації ВО «Батьківщина» задовільнило заяву І. Паламаря про його призупинення членства в партії, хоча він не зняв своє прізвище з реєстрації кандидатом у народні депутати.

Наступне, на чому варто акцентувати, – відсутність кандидата від «Батьківщини» або «Свободи» у 204 виборчому окрузі, де балотувався від Партії регіонів А. Семенюк, родич голови Чернівецької обласної державної адміністрації М.Папієва. Подібні непорозуміння траплялися і в Партії регіонів. Навесні передвиборчу кампанію у 203 окрузі розпочав депутат обласної ради від ПР, директор ТОВ «Родничок» І. Семенюк. Проте обласна партійна конференція кандидатом у народні депутати від цього округу висунула голову правління ПАТ «Чернівіцгаз» Г. Федоряка. У 202 виборчому окрузі з домінуючим складом українців висунули М. Бауера, який сприймався населенням етнічним румуном і не мав іміджевих стартових можливостей для виграшу. Причому в 2002 р. він обрався народним депутатом України від румуномовного виборчого округу.

Таблиця 5

**Висування партіями кандидатів
в одномандатних виборчих округах Чернівецької області**

Назва партії	№201	№202	№203	№204
Політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»	+	+		
Партія регіонів	+	+	+	+
Політична партія «УДАР (Український Демократичний Альянс за Реформи) Віталія Кличка»	+	+	+	+
Політична партія Всеукраїнське об'єднання «Свобода»			+	
Комуністична партія України	+	+	+	+

Усі кандидати-мажоритарники від Партії регіонів у Чернівецькій області відмежовувалися від цієї партії під час виборчої кампанії, не використовували її кольорову гаму, слогани, гасла. Кандидат по 201 виборчому округу В. Михайлішин застосовував у своїй наочній рекламі кольорову гаму та шрифти «Батьківщини», а його агітатори стверджували виборцям, що він висуванець від опозиції. У штабах М. Бауера забороняли інформувати виборців про приналежність кандидата до Партії регіонів. З технологічного погляду – така стратегія на теренах Чернівецької області є ефективною, оскільки тут рівень підтримки Партії регіонів невисокий, а результат часто містить відсоток голосів, який забезпечений використанням адмінресурсу. З морально-етичного – це обман виборців, адже можна було зареєструватися самовисуванцем. Одночасно кандидати від опозиції використовували партійні бренди, і це мало позитивний результат.

Отже, виборча кампанія відбулася за традиційним для України сценарієм позиціонування політичних партій відносно ставлення до влади. Опозиційна ж ніша виявилася розпорошеною та неоднорідною, що і вплинуло на кінцевий результат. Двополюсний характер виборів не сприяв особливій виборчій кампанії нових політичних проектів. Суспільство від них вимагало визначитися у системі координат «влада – опозиція».

Парламентські вибори 2012 р. продемонстрували запит електорату Чернівецької області на центристські політичні проекти без вираженої ідеологічної основи, з елементами соціального популізму та «яскравим» лідером. У подальшому такі квазіпартії матимуть політичну перспективу. Водночас невдоволення серед населення соціально-економічним розвитком країни активізує радикально налаштований та соціально незахищений електорат і сприяє підтримці політичних партій/проектів лівого та правого спектрів.

Список використаної літератури

1. Електоральні процеси України в регіональному вимірі: Буковина і Закарпаття: монографія / За ред. А. Круглашова і М. Токаря; відп. за вип. М. Токар. – Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2014. – 552 с.
2. Комітет виборців України. Звіт за результатами довгострокового спостереження за підготовкою до виборів народних депутатів України у травні 2012 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.civicua.org/main/data?t=2&c=1&q=1839785>
3. Об'єднана опозиція та «Свобода» не поділили округ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://buknews.com.ua/page/obiednana-opozytsiia-ta-svoboda-ne-podilyly-okruh-foto.html>
4. Парламентські вибори 2012 р.: виборче законодавство, суб'єкти виборчого процесу та їх повноваження // Національна безпека і оборона. – 2012. – №7-8. – С. 19–27.
5. Перший сюрприз від самовисуванців: Паламар, Спіжавка і Мельник поборюватимуть один одного [Електронний ресурс]. – <http://buknews.com.ua/page/pershyyi-syurpryz-vid-samovysuvantsiv-palamar-spigavka-i-melnyk-poboryuvatymut-odyn-odnoho-na-odnomu-okruzi.html>
6. Про вибори народних депутатів України: Закон України від 17 листопада 2011 р. № 4061-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 10–11.

7. Про утворення одномандатних виборчих округів на постійній основі у межах Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя: Постанова ЦВК від 28 квітня 2012 р. № 82 // Голос України. – 2012. – № 81.
8. Проблеми у формуванні виборчих округів у Чернівецькій області, викликані недосконалим законодавством [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://oporacv.org/problemy-okruhiv-vyklykani-nedoskonalyim-zakonodavstvom/>
9. Склад ОВК у Чернівецькій області відверто здивував експертів КБУ / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.buktoloka.cv.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=435%3A2012-08-27-14-24-53&catid=12%3Aelection&Itemid=15&lang=uk

CHARACTERISTIC FEATURES OF THE PARLIAMENTARY ELECTIONS IN 2012 IN CHERNIVTSI REGION

Mykola Guytor

*Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University,
College of History, Political Science and International Relations
Department of political Science and Public Administration,
Kotsyubyns'koho st.,1, 58000, Chernivtsi, Ukraine,
e-mail: mykola_05@mail.ru*

Technological specifics of the organization and conducts of the parliamentary elections in 2012 in Chernivtsi region are searched. The procedure of formation of single-member constituencies and electoral commissions, the technological features of the activities of political parties and majoritarian candidates is analyzed.

Keywords: electoral process, the election campaign, the electoral district, the district election commission, precinct election commission, ethnic group.

ХАРАКТЕРНЫЕ ОСОБЕННОСТИ ПАРЛАМЕНТСКИХ ВЫБОРОВ 2012 г. В ЧЕРНОВИЦКОЙ ОБЛАСТИ

Николай Гуйтор

*Черновицкий национальный университет имени Юрия Федьковича,
факультет истории, политологии и международных отношений, кафедра
политологии и государственного управления,
ул. Коцюбинского, 2, 58000, Черновцы, Украина
e-mail: mykola_05@mail.ru*

Исследуется технологическая специфика организации и проведения парламентских выборов 2012 г. в Черновицкой области. Анализируется создание одномандатных избирательных округов, процедура формирования состава избирательных комиссий, технологические особенности деятельности политических партий и кандидатов-мажоритарников.

Ключевые слова: избирательный процесс, избирательная кампания, избирательный округ, окружная избирательная комиссия, участковая избирательная комиссия, этническая группа.